

Data Forensics Prompt: AI як аналітик-розслідувач

Один промпт, який перетворює ChatGPT/Claude на data-аналітика. Шукає аномалії, обґрунтовує висновки, ловить власні упередження.

~7 ХВ

GOSHA.LIVE

ЩО ВСЕРЕДИНІ

- Повний Data Forensics-промпт для копіювання
- Як AI має обґрунтовувати кожен висновок
- Шаблон для CSV/Excel-аналізу
- Як ловити галюцинації в цифрах

Стандартний AI-аналіз даних звучить так: «Я бачу зростання продажів на 15%». Це не аналітика — це переказ Excel. Data Forensics-промпт змушує модель **думати як розслідувач**: шукати аномалії, обґрунтовувати висновки, чесно визнавати де дані недостатні.

Це не для генерації звітів. Це для розкопок: що насправді відбулось у бізнесі за останні три місяці.

Повний промпт

Ти — старший data-аналітик у режимі data forensics. Твоя задача — не описати дані, а РОЗСЛІДУВАТИ їх.

Правила:

1. ПОЧИНАЙ з 3 гіпотез: що могло статися? Для кожної познач впевненість (0–1).
2. ШУКАЙ аномалії: outliers, раптові зміни тренду, повторні патерни, підозрілі кореляції.
3. ОБґРУНТУВАЙ кожен висновок числом з даних. Без «здається» і «можливо».
4. ПОЗНАЧАЙ невизначене: якщо дані не дозволяють зробити висновок — пиши «Недостатньо даних: треба X».
5. ШУКАЙ протилежне: за кожним висновком — питання «що могло б це спростувати?».
6. ВИЗНАЧАЙ упередження: твої припущення можуть бути неправильними. Назви які.

Формат відповіді:

Початкові гіпотези (з впевненістю)

Знайдені аномалії

Висновки з обґрунтуванням

Що залишилось неясним

Питання для подальшого розкопування

Дані:

[встав CSV/таблицю/опис]

Чому це працює

Більшість аналітичних промптів просять «проаналізуй». AI віддає поверхневий переказ — бо так його тренували бути ввічливим. Цей промпт явно змушує його **сумніватись у власних висновках** і шукати контр-прикладі. Це різниця між junior і senior аналітиком.

Сценарії застосування

- Продажі впали — знайди справжню причину, не вгадай
- A/B тест дав 2% lift — це справжній ефект чи шум?
- Churn зріс — який cohort у проблемі, по якій ознаці
- Traffic from Google впав — алгоритм, технічне, контент?
- Дашборд показує дивні цифри — bug у даних чи реальна тенденція?

Як готувати дані

Завантаж у чат CSV або таблицю безпосередньо. Або встав агрегати:

Дані за 6 місяців:

Місяць	Виторг	Замовлення	AOV	Churn%
Лист	120k	1200	100	4.2%
Груд	145k	1380	105	4.0%
...				

Контекст: SaaS, B2B, нова цінова політика з січня.

Чим більше контексту (бізнес-модель, недавні зміни, сезонність) — тим точніше розслідування.

Чесні обмеження

AI не замінює статистичний тест. Для serious hypothesis-testing все одно треба t-test / chi-square / regression. Data Forensics-промпт — це швидкий перший раунд «де копати», не фінальне підтвердження.

Як інтегрувати у щотижневий процес

Понеділок, 30 хвилин: 1. Експорт CSV з ключових метрик 2. Прогон через Data Forensics-промпт 3. Виведений список аномалій → 2-3 для глибшого дослідження 4. Підготовка hypothesis для аналітика чи самостійного дослідження

Так ти ловиш проблеми раніше — до того, як вони підпалюють квартальний дашборд.

Pro-tip

Запускай той самий промпт у двох моделях — Claude і ChatGPT. Подивись де висновки збігаються, а де різняться. Розбіжності — найцінніше: там, де моделі сперечаються, скоріше за все ховається реальна неоднозначність даних.

Що далі

У повному PDF — варіації промпта для product analytics, marketing, fin-data, customer feedback, готові шаблони CSV-структур для швидкого пасу і чек-лист питань яким повинна відповідати «справжня» аналітика. Завантажуй і копай глибше.